

**ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-20**

القاضي سليم جبران
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט סלים ג'ובראן
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

ירושלים, ד' באייר התשע"ג
14 באפריל 2013

תר"מ 1/20

המבקשים: חברי סיעת "מרץ" במועצת העיר רעננה
חברי סיעת "למען התושבים" במועצת העיר רעננה

המשיב: מר נחום חופרי, ראש עיריית רעננה

בקשה בעניין תעמולת בחירות אסורה

החלטה

רקע

1. בבקשתם עתרו המבקשים להורות למשיב, ראש עיריית רעננה, להסיר את שמו משלטי החוצות התלויים בשטחים הציבוריים ברחבי העיר רעננה. עוד עתרו המבקשים לאסור על המשיב להפיץ לתושבי העיר איגרות אישיות לתושב, המכילות את תמונתו וחתמתו האישית. לטענת המבקשים, ציון שמו של המשיב על גבי השילוט והאיגרות הוא שימוש אסור במשאביה של העירייה וזאת בניגוד להוראת סעיף 2א לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן: חוק הבחירות).

עמוד 1 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

2. ביקשתי את תגובת המשיב, באמצעות היועצת המשפטית של העירייה. בתגובה נאמר, כי שילוט החוצות בנוסח בו הופיע בעיר רעננה וכן איגרת חודש אפריל שנשלחה לתושב, אין בהם כדי להוות הפרה של סעיף 2א לחוק הבחירות. עוד נטען בתגובה, כי מדובר בפרסומים שגרתיים אשר מהווים חלק מפעילותה השוטפת של העירייה ומסירת מידע אובייקטיבי חיוני לתושבי העיר וכי פרסומים אלו אינם כוללים דרכי תעמולה ו/או דברי שבח ו/או התפארות מצד גורם כזה או אחר, לרבות המשיב, ואין בהם כדי להציגו באור חיובי במיוחד, שיש בהתקיימותו חציית קו לעבר תעמולת בחירות אסורה.

עוד נטען בתגובה, כי השילוט נושא הפנייה הוסר זה מכבר ואינו קיים עוד ולכן פנייתם של המבקשים בעניין זה היא בעיקרה תיאורטית ואקדמית. לבסוף נטען בתגובה, כי החלטות קודמות של כב' השופט א' רובינשטיין תומכות ולמצער אינן סותרות את עמדתו של המשיב נוכח הנסיבות המתקיימות במקרה דנן.

אשר לאיגרות האישיות נטען, כי מדובר במידע אובייקטיבי לחלוטין על מגוון פעילויות תרבות הנערכות בעיר בחודש אפריל. עוד נטען, כי האיגרת נשלחת מדי חודש בחודשו אל בתי התושבים ומדובר בהליך שגרתני הנערך באופן קבוע ואשר יש בו כדי לגלם את הקשר הבלתי אמצעי בין העירייה ובין תושביה. עוד נטען, כי מנוסח האיגרת עולה, כי לא נכללים בה דברי שבח ו/או רהב ו/או התפארות מטעם גורם כלשהו או ציון הישגים אישיים כלשהם, בין אם של המשיב ובין אם של מאן דהוא.

לבסוף נטען בתגובה, כי לאור העובדה שמועד הגשת התגובה מצוי בפתח התקופה של ששת החודשים הקודמים לבחירות, העירייה קיבלה על עצמה להימנע מעתה ואילך משילוט חוצות הנושא את שמו של המשיב וכן להימנע מעתה ואילך מפרסומים בחתימתו ו/או בלוויית תמונתו לרבות פרסום אגרות אישיות בחתימתו של המשיב ו/או בלוויית תמונתו, וזאת עד למועד הבחירות החל ביום 22.10.2013.

הכרעה

3. סעיף 2א לחוק הבחירות קובע, כי:

עמוד 2 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

2. לא ייעשה שימוש, בקשר עם תעמולת בחירות, בכספים של גוף מבוקר כמשמעותו בפסקאות (1), (2), (3), (4) ו-(9) של סעיף 9 לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב], או של תאגיד שהממשלה או רשות מקומית משתתפת בהנהלתו או בהונו, ולא ייעשה שימוש כאמור במקרקעין או במטלטלין המוחזקים למעשה על ידי גוף או תאגיד כזה....."

כבר נקבע, כי האיסור לפי סעיף זה חל מחוץ לתקופת 90 הימים שלפני יום הבחירות והפרתו היא עבירה פלילית לפי סעיפים 17 ו-17א לחוק הבחירות. תכלית האיסור היא להבטיח בחירות שוויוניות וחופשיות ולמנוע יצירת יתרון בלתי הוגן למועמד אשר בטרם הבחירות נמצא בעמדת כוח ביחס למשאבי הציבור. כך למשל קבעה כב' השופטת א' פרוקצ'יה בתר"מ 2/19 פיינשטיין נ' מלול, מ"מ ראש העיר רחובות (8.11.2009):

"האיסור לעשות שימוש בנכסי הציבור לצורך תעמולת בחירות הוא בעל משמעות מהותית ורבת חשיבות להגנה על כללי היסוד של חופש בחירות ושוויון הליך הבחירות, שלהם מימד חוקתי במשטר דמוקרטי. הוא מבטא את רעיון היסוד כי התמודדות בבחירות חופשיות צריכה לחתור, ככל האפשר, בין היתר, לשוויון האמצעים ויכולת הנגישות לבוחר, שיובטחו לכל המתמודדים. מתן אפשרות למתמודד בבחירות לעשות שימוש בנכסי ציבור, אליהם יש לו נגישות מיוחדת מכוח התפקיד אותו הוא ממלא בפועל, פוגע פגיעה ממשית בערך השוויון בבחירות, בהפלותו לטובה את המתחרה, המכהן במשרה שלטונית עובר לבחירות. פן נוסף של האיסור נובע מהצורך למנוע שימוש בנכסי ציבור למטרת קידום עניינו האישי של מתמודד, שלא לשמו נועדו נכסים אלה שבידי הרשות מלכתחילה"

4. מבין השיקולים הנבחנים לעניין האיסור יש לשקול את עיתוי הפרסום וקרבתו למועד הבחירות, עד כמה חיוני המידע לציבור וכן השכל הישר, וכמובן שכל מקרה ונסיבותיו הוא.

ומן הכלל אל הפרט:

5. אשר לשילוט החוצות – הבקשה התייחסה לשלטי חוצות התלויים בשטחים ציבוריים ברחבי העיר רעננה, בהם מופיע שמו של המשיב. ברי, אפוא, כי בהעמדת

עמוד 3 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

שלטים אלה כשלעצמם אין פסול, ברם המבקשים מלינים על ציון שמו של המשיב על שלטי חוצות אלה. מתגובת המשיב נראה, כי לא עולה כל טעם לציון שמו של המשיב על גבי שלטים אלה. טענת המשיב, לפיה כל הפרסומים נושא הפנייה דנן אינם נכנסים להגדרת "תעמולת בחירות" אינה מצדיקה את ציון שמו על גבי השילוט. כידוע, תכליתו של סעיף 2א לחוק הבחירות היא שמירה על השוויון ומניעת הפליה לטובה של מתחרה המכהן בתפקיד ציבורי. העובדה כי המשיב הוא ראש העירייה המכהן, אינה צריכה ליתן לו יתרון על ידי שימוש במשאבים מעבר למה שניתן לו ממילא על ידי עצם כהונתו בתפקיד. כך למשל נקבע לאחרונה בהחלטת כב' השופט א' רובינשטיין בעניין ע"ד נפתלי גרוס נ' יהודה בן חמו, ראש עיריית כפר סבא (9.1.2013). לפיכך, אין מקום לפרסם את שמו של המשיב על גבי שלטי החוצות.

יש להטעים ולציין, כי בתגובה נכתב כאמור, כי שילוט החוצות הנושא את שמו של המשיב הוסר זה מכבר ואינו קיים עוד בחוצות העיר רעננה.

רשמתי לפני את הוועדת העירייה בתגובתה, כי היא קיבלה על עצמה מעתה ואילך להימנע משילוט חוצות הנושא את שמו של המשיב וכן להימנע מעתה ואילך מפרסומים בחתימתו ו/או בלוויית תמונתו לרבות פרסום אגרות אישיות בחתימתו של המשיב ו/או בלוויית תמונתו, וזאת עד למועד הבחירות החל ביום 22.10.2013.

6. אשר לאיגרות האישיות – ככלל, אין לקבוע קטגוריות כי יש לאסור הפצת אגרת מידע לציבור (ראו למשל את ההחלטה בעניין ע"ד נפתלי גרוס נ' יהודה בן חמו, ראש עיריית כפר סבא (9.1.2013). אני סבור, כי אין פסול בעיתוי הנוכחי של הפצת איגרת תרבות לתושב. עם זאת, שוב, לא עולה כל טעם לציון שמו של המשיב על גבי האיגרות האישיות. מבין אני את החשיבות בדיווח אירועי התרבות של העירייה, אולם בין דיווח זה מטעם העירייה לבין דיווח אישי של המשיב – אין ולא כלום.

7. אשר על כן, ומכל האמור לעיל, ככל ונותרו שלטי חוצות עם שמו של המשיב, ניתן בזאת צו המורה למשיב להסיר את שמו משילוט החוצות של העירייה מכאן ואילך וכן להימנע ממשלוח אגרות אישיות לתושבים מטעם העירייה בחתימתו. ברי, אפוא, כי אין בכך כדי למנוע פרסומים שוטפים מטעם העירייה כמידע לתושבים. לעניין הסרת השם משילוט כאמור, יוגש תצהיר מטעם העירייה בתוך 30 יום.

ניתנה היום, ד' באייר התשע"ג (14.4.2013).

סלים ג'ובראן
שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-20

עמוד 5 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax :